

ИЗВЕСТИЕ 2004/С 101/03 НА КОМИСИЯТА

относно сътрудничеството в рамките на Мрежата от органите в областта на конкуренцията

(Текст от значение за ЕИП)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно прилагането на правилата за конкуренция, изложени в членове 81 и 82 от Договора¹ (наричан по-долу “Регламентът на Съвета”) създава система от паралелни компетенции, при които Комисията и органите в областта на конкуренцията в държавите-членки (наричани по-долу НОК)² могат да прилагат членове 81 и 82 от Договора за ЕО (наричан по-долу Договора). НОК и Комисията заедно образуват мрежа от публични власти, които действат в интерес на обществото и си сътрудничат тясно с цел защита на конкуренцията. Мрежата е форум за дискусия и сътрудничество при прилагането и налагането на политиката на ЕО в областта на конкуренцията. Тя предоставя рамка за сътрудничество на европейските органи за защита на конкуренцията, в случаите, когато намират приложение членове 81 и 82 от Договора, и е основа за създаването и поддържането на обща европейска култура по отношение на конкуренцията. Мрежата се нарича Европейска мрежа за конкуренция (ЕМК).

2. Структурата на НОК варира между държавите-членки. В някои държави-членки има само един орган, който разследва случаите и взема всички видове решения. В други държави-членки функциите са разделени между два органа, единият отговаря за разследването на случая, а другият, често колегия, отговаря за произнасяне на решение по случая. На последно място, в някои държави-членки забранителните решения и/или решенията, с които се налагат глоби, могат да бъдат взети само от съд: друг орган в областта на конкуренцията действа в качеството на обвинител и внася делото в съда. Като се има предвид общия принцип за ефективност, член 35 от Регламента на Съвета позволява на държавите-членки да определят органа или органите, които ще се занимават с въпросите на конкуренцията и да разпределят функциите между тях. Според общите принципи на правото на Общността държавите-членки са задължени да създадат система от санкции, която да предвижда санкции, които да са ефективни, пропорционални и превантивни по отношение на нарушенията на правото на ЕО³. Системите за налагане на законността в държавите-членки се

---

¹ ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1.

² В настоящето известие Европейската комисия и НОЗК са наричани заедно “органи в областта на конкуренция”.

³ Сравни дело на Съда на ЕО 68/88 – Комисия/Гърция [1989] Сборник съдебна практика 2965 (съображения 23 - 25).

различават, но те взаимно са ги признали като основа за сътрудничество⁴.

3. Мрежата, формирана от органите в областта на конкуренция би трябвало да осигури както ефикасно разделение на работата, така и ефективно и систематично приложение на правилата за конкуренция на ЕО. Регламентът на Съвета, заедно със Съвместната декларация на Съвета и Комисията за функционирането на Европейската мрежа за конкуренция описват основните принципи на функционирането на мрежата. Настоящото известие представя подробности за системата.

4. Консултациите и обмяна в рамките на мрежата са въпроси между публични органи, прилагащи закона, и не изменят никакви права или задължения, произтичащи от правото на Общността или националното право, регулиращо дружествата. Всеки орган в областта на конкуренцията си остава напълно отговорен за осигуряването на справедлив процес за случаите, с които се занимава.

2. РАЗДЕЛЕНИЕ НА РАБОТАТА

2.1. Принципи на разпределение

5. Регламентът на Съвета се основава на система от паралелни компетенции, в която органите в областта на конкуренцията имат правомощието да прилагат членове 81 и 82 от Договора, и са отговорни за ефикасното разделение на работата по отношение на онези случаи, за които се смята, че е необходимо разследване. В същото време всеки член на мрежата има пълна оперативна самостоятелност да преценява дали да разследва даден случай или не. В рамките на тази система от паралелни компетенции случаите се разглеждат от:

- отделен НОК, с възможната помощ на НОК на други държави-членки, или

- няколко НОК, действащи паралелно, или

- Комисията.

6. В повечето от случаите, отговорна за конкретното дело ще остава властта, която е получила жалбата или е започнала процедури служебно⁵. Преразпределение на случая може да се предвижда само при започването на случая (виж параграф 18 по-долу), когато или съответната власт смята, че не е подходящо именно тя да действа, или когато други власти смятат, че е подходящо те да действат (виж параграфи 8 - 15 по-долу).

---

⁴ Виж параграф 8 от Съвместната декларация на Съвета и Комисията за съвместното функциониране на мрежата, достъпна в регистъра на Съвета на адрес: Council register at <http://register.consilium.eu.int> (документ № 15435/02 ADD 1).

⁵ В настоящето известие терминът “процедура” се използва за разследвания и/или официални процедури за приемането на решения, в съответствие с Регламента на Съвета, провеждани от НОЗК или Комисията, според конкретния случай.

7. Когато се установи, че преразпределението е необходимо за ефективната защита на конкуренцията и на интересите на Общността, членовете на мрежата ще се стараят възможно най-често да преразпределят случаите към един, най-подходящ да действа орган⁶. При всички случаи разпределението трябва да е бърз и ефикасен процес, който да не задържа текущите разследвания.

8. Даден орган може да бъде разглеждан като най-подходящ да разгледа даден случай, ако са изпълнени следните три условия:

1. споразумението или практиката имат значителен съществуващ или предвидим ефект на негова територия, прилагат се в рамките на неговата територия или са с произход от там;

2. органът е способен ефективно да сложи край изцяло на нарушението, т.е. той може да приеме заповед за спиране и прекратяване на противоправните действия, ефектът от която ще бъде достатъчен, за да сложи край на нарушението, и той може, когато е уместно, да наложи адекватни санкции за нарушението;

3. той може да събере, като е възможно да извърши това и с помощта на други власти, доказателствата, необходими за доказване на нарушението.

9. Гореупоменатите критерии показват, че е необходимо да съществува материална връзка между нарушението и територията на държавата-членка, за да може органа на държавата-членка, за защита на конкуренцията да се смята за подходящ. Може да се очаква, че в повечето случаи подходящи ще бъдат властите на онези държави-членки, където конкуренцията е значително засегната от нарушението, при условие че те са способни ефективно да сложат край на нарушението било чрез самостоятелни или чрез паралелни действия, освен ако Комисията не е в по-подходяща позиция да предприеме действия (виж параграфи 14 и 15 по-долу).

10. Следователно един отделен НОК обикновено е подходящ да се занимава със споразумения или практики, които значително засягат конкуренцията основно в рамките на неговата територия.

Пример 1: Предприятия, разположени в държавата-членка А, са замесени в картел за фиксиране на цените на продукти, продавани главно на територията на държавата-членка А. НОК в А е подходящ да се заеме със случая.

11. Освен това, самостоятелни действия от страна на даден НОК могат да са уместни, когато макар че повече от даден НОК могат да се разглеждат като подходящи, действието на даден НОК е достатъчно да прекрати цялото нарушение.

Пример 2: Две предприятия са създали съвместно предприятие в държавата-членка А. Съвместното предприятие предлага услуги в държавите-членки А и Б и създава проблеми, свързани с конкуренцията. Една заповед за спиране и

⁶ Виж съображение 18 от Регламента на Съвета.

прекратяване на противоправните действия се смята за достатъчна, тъй като тя може да сложи край на нарушението. Доказателствата се намират главно в офисите на съвместното предприятие в държавата-членка А. НОК на А и Б са подходящи да се занимаят със случая, но самостоятелните действия на НОК в А биха били достатъчни и по-ефикасни, отколкото самостоятелните действия на НОК в Б или паралелните действия и на двата НОК.

12. Паралелни действия на два или повече НОК могат да са уместни, когато дадено споразумение или практика засягат значително конкуренцията основно в рамките на техните територии, а действието на само даден НОК би било недостатъчно да сложи край на нарушението като цяло и/или да го санкционира адекватно.

Пример 3: Две предприятия постигат споразумение за разпределение на пазарните дялове, ограничаващо дейността на дружеството, разположено в държавата-членка А в рамките на държавата-членка А и дейността на дружеството, разположено в държавата-членка Б в рамките на държавата-членка Б. НОК в А и Б са подходящи да се занимаят със случая като всеки действа на своя територия.

13. Органите, действащи паралелно по даден случай ще се стараят да координират своите действия до възможната степен. С тази цел те могат да намерят за полезно да определят един от тях като ръководен и да й прехвърлят някои задачи като например координация на мерките по разследването, като същевременно всеки орган си остава отговорен за осъществяването на своите собствени процедури.

14. Комисията е особено подходяща ако едно или няколко споразумения, или една или повече практики, включително мрежи от сходни споразумения или практики, засягат конкуренцията в повече от три държави-членки (презгранични пазари, обхващащи повече от три държави-членки или няколко национални пазари).

Пример 4: Две предприятия се съгласяват да си разпределят пазара или да фиксират цените за цялата територия на Общността. Комисията е подходяща да се заеме с този случай.

Пример 5: Дадено предприятие, доминиращо на четири различни национални пазара, злоупотребява със своето положение като налага на своите дистрибутори във всички тях отстъпки за лоялност. Комисията е подходяща да се заеме с този случай. Тя може също така да се занимае със само един национален пазар, като по този начин установи водещ “прецедент” и тогава въпросът на останалите национални пазари ще може да бъде разрешен от НОК, особено ако всеки национален пазар изисква отделна оценка.

15. Освен това, Комисията е особено подходяща да се занимае с даден случай, ако той е тясно свързан с други разпоредби на Общността, които се прилагат изключително или по-ефективно от самата Комисия, ако интересите на Общността изискват приемане на решение на Комисията за развитие на политиката по отношение на конкуренцията на Общността, когато е възникнал

нов въпрос, свързан с конкуренцията или е необходимо да се осигури ефективно прилагане на закона.

2.2. Механизми на сътрудничество с цел разпределение на случаите и взаимопомощ

2.2.1. Информация в началото на процедурата (член 11 от Регламента на Съвета)

16. С цел да забележат многобройни процедури и да осигурят разглеждането на случаите от подходящите власти, членовете на мрежата трябва да бъдат информирани на ранен етап за случаите, които се разглеждат пред различните органи в областта на конкуренцията⁷. Ако даден случай трябва да бъде преразпределен, действително е в интерес както на мрежата, така и на засегнатите предприятия, преразпределението да стане бързо.

17. Регламентът на Съвета създава механизъм органите в областта на конкуренцията да се информират, за да осигурят ефективно и бързо преразпределение на случаите. Член 11, параграф 3 от Регламента на Съвета въвежда задължение за НОК да информират Комисията, че действат по силата на членове 81 и 82 от Договора, преди или незабавно след като предприемат първата официална мярка за разследване. Той също така предвижда, че информацията може да бъде предоставена и на други НОК⁸. Идеята на член 11, параграф 3 от Регламента на Съвета е да позволи на мрежата да засича многобройни процедури и да се занимае с възможно преразпределение на случаите, веднага след като дадена власт започне да разследва определен случай. Следователно информацията трябва да бъде предоставяна на НОК и на Комисията преди или веднага след като бъде предприета стъпка, подобна на мерките за разследване, към които може да пристъпи Комисията по силата на членове 18 - 21 от Регламента на Съвета. Комисията е поела еквивалентното задължение да информира НОК, по силата на член 11, параграф 2 от Регламента на Съвета. Членовете на мрежата ще се информират взаимно за случаите, висящи пред тях, с помощта на стандартен формуляр, съдържащ ограничени подробности по случая, като органа, занимаващ се със случая, продукта, засегнатите територии и страни, предполагаемото нарушение, подозираната продължителност на нарушението и произхода на случая. Те също така ще съобщават нова информация, когато настъпят релевантни промени.

18. Когато възникне въпрос за преразпределение на даден случай, той трябва да бъде разрешен бързо, обикновено в рамките на два месеца, считано от датата на изпращането до мрежата на първата информация, в съответствие с член 11 от Регламента на Съвета. През този период, органите в областта на конкуренцията се опитват да постигнат съгласие за възможното преразпределение и, когато е уместно, за условията на паралелните действия.

---

⁷ За дела, инициирани след отправяне на искане за снизходително отношение, виж параграфи 37 и последващите.

⁸ Същевременно намерението за предоставянето на всяка информация, обменена в съответствие с член 11, така че тя да е налична и лесно достъпна за всички членове на мрежата, е изразено в Съвместната декларация за функционирането на мрежата, посочена в бележка под линия 4.

19. По принцип органът или органите в областта на конкуренцията, който/които разглеждат даден случай в края на периода за преразпределение, би трябвало да продължи(ат) да се занимава(т) с него до приключване на процедурата. Преразпределение на случай, след изтичане на първоначалния срок за разпределение от два месеца, може да се извърши само когато известните по случая факти се променят съществено в течение на процедурата.

2.2.2. Суспендиране и прекратяване на процедурите (член 13 от Регламента на Съвета)

20. Ако едно и също споразумение или практика се разглежда от няколко власти, било то защото са получили жалба или са започнали процедура по своя собствена инициатива, член 13 от Регламента на Съвета предвижда правно основание за суспендиране на процедурите или отхвърляне на жалбата на основание, че случаят се разглежда или е бил разгледан от друга власт. В рамките на член 13 от Регламента на Съвета “работа по казуса” не означава само че пред някакъв друг орган е била подадена жалба. Фразата означава, че другият орган разследва или е разследвал случая от свое име.

21. Член 13 от Регламента на Съвета се прилага, когато друг орган разглежда или е разгледал случая на конкуренция, повдигнат от жалбоподателя, дори когато въпросният орган е действал въз основа на жалба от различен жалбоподател или е действал служебно. Това означава, че член 13 от Регламента на Съвета може да бъде приложен, когато споразумението или практиката включват едни и същи релевантни географски пазари или пазари на продукцията.

22. Всеки НОК може да суспендира или прекрати своите процедури, но не е длъжен да направи това. Член 13 от Регламента на Съвета оставя свобода на преценката относно специфичните характеристики на случая. Тази гъвкавост е важна, защото ако дадена жалба е отхвърлена от един орган след като е разгледал случая по същество, друг орган може да не пожелае да преразгледа случая. От друга страна, ако жалбата е била отхвърлена на други основания (например съответният орган не е успял да събере достатъчно доказателства, за да докаже наличието на нарушение), друг орган може да реши да проведе свое собствено разследване и да разреши случая. За текущи случаи, тази гъвкавост е отразена и в избора, който може да направи всеки НОК, дали да прекрати или да суспендира процедурите, течащи пред него. Дадена власт може да не желае да закрие случая, докато не види крайния изход от процедурите, течащи пред друга власт. Възможността за суспендиране позволява на органа да запази възможността да реши на един по-късен етап дали да прекрати или не своите собствени процедури. Такава гъвкавост улеснява и систематичното прилагане на правилата.

23. Когато даден орган суспендира или прекрати процедурата, тъй като със случая се занимава друг орган, той може – в съответствие с член 12 от Регламента на Съвета - да прехвърли информацията, предоставена от жалбоподателя на органа, който ще се занимава със случая.

24. Член 13 от Регламента на Съвета може да бъде прилаган и по отношение на част от жалбата или на част от процедурите по даден случай. Може да се случи само част от жалбата или от служебно започнатите процедури да се препокриват със случай, който вече се разглежда или е бил разглеждан от друг орган в областта на конкуренцията. В такива случаи, органът в областта на конкуренцията, пред който е подадена жалбата, има правото да отхвърли част от нея, на основание член 13 от Регламента на Съвета и да разгледа останалата част по подходящ начин. Същият принцип се прилага и по отношение прекратяване на процедурите.

25. Член 13 от Регламента на Съвета не е единственото правно основание за суспендиране или прекратяване на служебно започнали процедури или за отхвърляне на жалби. НОК може също така да имат възможността да правят това въз основа на техните национални, процедурни закони. Комисията също така може да отхвърли дадена жалба поради липса на интерес за Общността или по други причини, свързани с естеството на жалбата⁹.

2.2.3. Обмен и ползване на поверителна информация (член 12 от Регламента на Съвета)

26. Ключов елемент от функционирането на мрежата е правомощието на органите в областта на конкуренция да обменят и използват информация (включително документи, доклади и информация на електронен носител), събрана от тях с цел прилагането на членове 81 и 82 от Договора. Това правомощие е предварително условие за ефективното разпределение и разглеждане на отделните случаи.

27. Според член 12 от Регламента на Съвета с цел прилагане на членове 81 и 82 от Договора, Комисията и органите в областта на конкуренцията в държавите-членки имат правото да си предоставят едни на други и да използват като доказателства всякакви фактически и правни материали, които представляват поверителна информация. Това означава, че обмен на информация може да има не само между даден НОК и Комисията, но и между самите НОК. Член 12 от Регламента на Съвета има примат над всякакво противоречащо право на държавата-членка. Въпросът дали информацията, е събрана законно от изпращащия я орган, се решава от закона, приложим към него. Когато предава информация, изпращащият орган може да информира получаващия дали събирането на информация е било оспорено или все още може да бъде оспорено.

28. Обменът и ползването на информацията съдържа по-конкретно следните предпазни мерки за предприятия и физически лица:

- а) първо, член 28 от Регламента на Съвета постановява, че “Комисията и органите в областта на конкуренцията на държавите-членки, занимаващи се с конкуренция, техните длъжностни лица, служители и другите лица, работещи под надзора на тези органи (...) не могат да оповестяват

---

⁹ Виж известието на Комисията относно жалбите.

информация, придобита или разменена с тях в съответствие” с Регламента на Съвета, която информация е от вида “обхванат от задължението за професионална тайна”. Същевременно, легитимният интерес на предприятия за защита на техните търговски тайни не може да пречи на разкриването на информация, необходима за доказване нарушението на членове 81 и 82 от Договора. Терминът “професионална тайна”, използван в член 28 от Регламента на Съвета, е концепция на правото на Общността, и по-специално включва търговски тайни и друга поверителна информация. Така се създава общо минимално ниво на закрила в рамките на цялата Общност;

б) втората предпазна мярка, предоставена на предприятия, е свързана с използването на информацията, обменена в рамките на мрежата. По силата на член 12, параграф 2 от Регламента на Съвета, така обменената информация може да бъде използвана като доказателство само за прилагането на членове 81 и 82 от Договора и по отношение на въпроса, за който е била събрана¹⁰. Според член 12, параграф 2 от Регламента на Съвета, обменената информация може да бъде използвана и с цел паралелно прилагане на националното право на конкуренция в рамките на същия случай. Това обаче е възможно само ако приложението на националното право не води до резултат, при които се установява нарушение, различно от това по членове 81 и 82 от Договора.

в) третата предпазна мярка, предоставена от Регламента на Съвета е свързана със санкционирането на лицата, на основата на информацията, обменена в съответствие с член 12, параграф 1. Регламентът на Съвета предвижда единствено санкции на предприятия за нарушение на членове 81 и 82 от Договора. Някои национални закони също предвиждат и санкции спрямо физически лица за нарушения на членове 81 и 82 от Договора. Обикновено физическите лица се ползват с по-широки права на защита (например правото да запазиш мълчание, докато предприятията имат правото само да отказват да отговарят на въпроси, които биха ги накарали да признаят, че са извършили нарушение¹¹). Член 12, параграф 3 от Регламента на Съвета гарантира, че информацията, събрана от предприятията не може да бъде използвана по начин, който да засегне по-високото ниво на защита, ползвано от физическите лица. Разпоредбата изключва възможността за налагане на санкции спрямо физически лица въз основа на информация, обменена в съответствие с Регламента на Съвета, ако законите на изпращащата и получащата власт не предвиждат подобни наказания за физически лица, при условие че правата на засегнатото физическо лице с оглед събирането на доказателства са били спазени от изпращащата власт до същата степен на защита, която се гарантира от получащата власт. Квалификациите на санкциите в рамките на националното право (“административни” или “наказателноправни”) са ирелевантни за целите на прилагането на член 12, параграф 3 от Регламента на Съвета. Регламентът на Съвета предвижда да се прави разлика между санкции, които водят до

---

¹⁰ Виж Дело на Съд на ЕО, 85/87 - *Dow Benelux*, [1989] Сборник съдебна практика 3137 (съображения 17-20).

¹¹ Виж Дело на Съд на ЕО, 374/87 - *Orkem* [1989] Сборник съдебна практика 3283 и Дело на Първоинстанционния съд T-112/98 - *Mannesmannröhren-Werke AG*, [2001] Сборник съдебна практика II-729.

задържане на лицето и други видове санкции като глоби наложени на физически лица и други ограничителни мерки. Ако както правната система на изпращащата власт, така и тази на получаващата, предвиждат сходни санкции (например и в двете държави-членки е възможно да се наложи глоба на лице от личния състав на предприятието, което е било замесено в нарушението на членове 81 и 82 от Договора), информацията обменена в съответствие с член 12 от Регламента на Съвета, може да бъде използвана от получаващата власт. В такъв случаи процесуалните мерки за защита в двете системи се смятат за еквивалентни. Ако от друга страна двете правни системи не предвиждат санкции със сходно естество, информацията може да бъде използвана само ако в текущия случай е било съблюдавано едно и също ниво на защита на правата на физическото лице (виж член 12, параграф 3 от Регламента на Съвет). Същевременно, в последната хипотеза, мерки за задържане могат да бъдат прилагани, само ако както изпращащата, така и получаващата държава имат правомощията да налагат такава санкция.

2.2.4. Разследвания (член 22 от Регламента на Съвета)

29. Регламентът на Съвета предвижда, че даден НОК, може да помоли друг НОК за помощ с цел събирането на информация от негово име. Даден НОК може да помоли друг НОК да предприеме мерки за установяване на факти от негово име. Член 12 от Регламента на Съвета оправомощава помагащия НОК да изпрати събраната информация на отправилia искането НОК. Целият обмен между НОК и използването като доказателство на информацията от отправилia искането НОК се извършват в съответствие с член 12 от Регламента на Съвета. Когато даден НОК действа от името на друг, той върши това съобразно своите собствени процедури и в съответствие със собствените си правомощия да разследва.

30. Според член 22, параграф 2 от Регламента на Съвета, Комисията може да помоли даден НОК да извърши инспекция от нейно име. Комисията може или да приеме решение в съответствие с член 20, параграф 4 от Регламента на Съвета или просто да изпрати искане към НОК. Служителите на НОК упражняват своите правомощия в съответствие с националното право. Агентите на Комисията могат да подпомагат НОК по време на инспекцията.

2.3. Положение на предприятията

2.3.1. Общо

31. Всички членове на мрежата ще се стараят да направят разпределението на случаите бърз и ефикасен процес. Като се има предвид факта, че Регламентът на Съвета е създал система от паралелни компетенции, разпределението на случаите между членовете на мрежата представлява просто разделение на труда, при което някои власти се въздържат от предприемане на действия. Следователно разпределението на случаите не създава индивидуални права за замесените дружества или за онези засегнати от нарушението да искат даден случай да бъде разгледан от точно определена власт.

32. Ако даден случай е преразпределен към даден орган в областта на конкуренцията, това е защото приложението на критериите за разпределение, описани по-горе, е довело до извода, че той е подходящ да се занимава със случая чрез самостоятелни или паралелни действия. Органът в областта на конкуренцията, на който е преразпределен случая, така или иначе би имал възможността да започне процедурата срещу нарушението по служебна инициатива.

33. Освен това, всички власти, занимаващи се с конкуренция, прилагат правото на конкуренция на Общността, а Регламентът на Съвета описва механизмите за осигуряване систематичното приложение на неговите правила.

34. Ако даден случай е преразпределен, участващите органи в областта на конкуренция информират възможно най-бързо засегнатите предприятия и жалбоподателя(ите).

2.3.2. Положение на жалбоподателите

35. Ако дадена жалба е подадена пред Комисията в съответствие с член 7 от Регламента на Съвета и ако Комисията не разследва жалбата, или не забрани споразумението или практиката срещу които тя е подадена, жалбоподателят има право да получи решение за отхвърляне на жалбата. Това не влиза в противоречие с член 7, параграф 3 от Регламента на Комисията за прилагането¹². Правата на жалбоподателите да подават жалби пред НОК се регулират от националното право.

36. Освен това, член 13 от Регламента на Съвета дава правото на НОК да суспендират или отхвърлят жалба на основание, че същият случай се разглежда или е бил разгледан от друга власт. Тази разпоредба позволява и на Комисията да отхвърли дадена жалба на основание, че случаят се разглежда или е бил разгледан от орган в областта на конкуренцията на държава-членка. Член 12 от Регламента на Съвета позволява прехвърлянето на информация между органите в областта на конкуренцията в рамките на мрежата, при условие че са спазени предпазните мерки, предвидени в този член (виж параграф 28 по-горе)

2.3.3. Положение на лица подали искания да се ползват от програма за снизходително отношение

37. Комисията смята¹³, че е в интерес на Общността да се осигури по-снизходително отношение спрямо предприятия, които сътрудничат при разследването на картелни нарушения. Някои от държавите-членки също са приели програми за снизходително отношение¹⁴, свързани с разследванията на

---

¹² Регламент (ЕО) № 773/2004 на Комисията, ОВ L 123, 27.4.2004 г.

¹³ ОВ С 45, 19.2.2002 г., стр. 3, параграф 3.

¹⁴ В настоящето известие терминът “програми за снизходително отношение” се използва за описване на всички програми (включително тази на Комисията), които предлагат или пълен имунитет, или значително смекчаване на наказанията, които иначе биха били наложени на участник в картел, в замяна на доброволно разкриване на информация за картела, която отговаря на специфични критерии, преди или по време на разследването на случая. Терминът не обхваща смекчаване на наказанията поради други причини. Комисията ще публикува на своята Интернет страница списък на властите, които провеждат програми за снизходително отношение.

картели. Целта на програмите за снизходително отношение е да улеснят органите в областта на конкуренцията при засичането на картелна дейност и по този начин да действат като спирачка за участието в незаконни картели.

38. При отсъствието на система от напълно хармонизирани програми за снизходително отношение, която да обхваща целия Европейски съюз, искането за снизходително отношение, отправено към даден орган в областта на конкуренцията, не може да се приеме и за искане, отправено и към друг такъв орган. Следователно, в интерес на подаващия искането е да го отправи към всички органи в областта на конкуренцията, компетентни да прилагат член 81 от Договора по отношение на територията, където е извършено нарушението, и които органи могат да се смятат за подходящи да действат срещу въпросното нарушение¹⁵. С оглед значението на времето при повечето програми за снизходително отношение, подателите на исканията ще трябва да преценят дали не е уместно да ги подадат пред съответните власти към един и същи момент. Задача на заявителя е да предприеме стъпките, които смята за подходящи, за да запази положението си с оглед възможни процедури, осъществявани от тези власти.

39. По отношение на всички случаи, спрямо които се прилагат членове 81 и 82 от Договора, когато даден НОК разглежда случай, започнат в резултат на искане за снизходително отношение, той трябва да информира Комисията и може да предостави информацията на разположение на останалите членове на мрежата, в съответствие с член 11, параграф 3 от Регламента на Съвета (сравни параграф 16 и последващите). Комисията е приела равностойно задължение да информира НОК, по силата на член 11, параграф 2 от Регламента на Съвета. Независимо от това, в подобни случаи, информацията, предоставена на мрежата в съответствие с член 11, не може да се използва от други членове на мрежата като основание за започване на разследване от тяхно име, било то въз основа на правилата за конкуренция на Договора или въз основа на националното право за конкуренцията, или други закони¹⁶. Това не накърнява правото на властта да започне разследване на основание информация, получена от други източници или, при условията на параграфи 40 и 41 по-долу, да поиска да ѝ бъде предоставена и да използва информация в съответствие с член 12, от друг член на мрежата, включително и от такъв, пред когото е подадено искането за снизходително отношение.

40. Освен при условията, предвидени в параграф 41, информацията, предоставена доброволно от заявителя за снизходително отношение, ще се предава на друг член на мрежата, по реда на член 12 от Регламент на Съвета, само със съгласието на заявителя. По същия начин, друга информация, която е била получена по време на или в резултат на инспекция, или чрез или в следствие на прилагането на мерки за установяване на факти, които във всеки случай не биха могли да бъдат осъществени, ако не съществуваше искане за снизходително отношение, ще се предава на друг орган в съответствие с член 12

---

¹⁵ Виж по-горе параграфи 8 - 15.

¹⁶ По подобен начин, информация, предадена с оглед оказването на помощ от страна на получаващия орган по реда на членове 20 и 21 от Регламента на Съвета или за провеждането на разследване или осъществяването на мерки за установяване на факти по член 22 от Регламента на Съвета, може да бъде използвана само с цел прилагането на упоменатите членове.

от Регламента на Съвета, ако заявителя се е съгласил с предаването на този орган на информацията, която доброволно е разкрил в своето искане за снизходително отношение. Членовете на мрежата ще насърчават заявителите за снизходително отношение да дават такова съгласие, особено по отношение на разкриване пред органи, по отношение на които заявителят има възможността да получи снизходително отношение. Ако заявителят за снизходително отношение даде съгласие за предаването на информацията на друг орган, това съгласие не може да бъде оттеглено. Същевременно този параграф не влиза в противоречие с отговорността на заявителя за снизходително отношение да я подаде пред онези власти, които счита за подходящи.

41. Независимо от гореизложеното, съгласието на заявителя за предаване на информацията на друга власт, в съответствие с член 12 от Регламента на Съвета, не се изисква при наличието на едно от следните обстоятелства:

1. не се изисква съгласие, когато органът получател, също е получил искане за снизходително отношение, каквото е било подадено пред изпращащия орган, за същото нарушение, от същия подател, при условие че към момента на предаване на информацията, заявителят няма възможност да оттегли информацията, която е представил пред получаващия орган;

2. не се изисква съгласие, когато органът получател е представил писмен ангажимент, че нито информацията, която му е била изпратена, нито каквато й да било друга информация, която би могъл да получи след датата и времето на предаване, както са посочени от изпращащия орган, ще бъде използвана от него или от друг орган, на който информацията е предадена в последствие, за налагането на санкции:

а) спрямо заявителя за снизходително отношение;

б) спрямо всяко друго юридическо или физическо лице, обхванато от благоприятно третиране от изпращащия орган, в резултат на жалбата подадена по програмата за снизходително отношение;

в) спрямо който и да е работник или служител, или бивш работник или служител на лицата, описани в букви а) и б).

На подателя на жалбата се предоставя копие от писмения ангажимент, поет от получаващия орган.

3. В случай на информация, събрана от член на мрежата по реда на член 22, параграф 1 от Регламента на Съвета, от името и за сметка на член на мрежата, пред който е подадено искането за снизходително отношение, не се изисква съгласие за предаването до и използването на такава информация от члена на мрежата, пред който е била подадено искането.

42. Информация, свързана със случаи, разглеждани в резултат на искане за снизходително отношение, които случаи са били представени пред Комисията, в

съответствие с член 11, параграф 3 от Регламента на Съвета¹⁷, се предоставя само на онези НОК, които са се ангажирали със спазването на гореизложените принципи (виж параграф 72). Това не пречи на правото на всяка власт да получи информация, в съответствие с член 12 от Регламента на Съвета, при условие че са спазени разпоредбите на параграфи 40 и 41.

3. СИСТЕМАТИЧНО ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПРАВИЛАТА НА ЕО ЗА КОНКУРЕНЦИЯ¹⁸

3.1. Механизъм на сътрудничество (член 11, параграф 4 и член 11, параграф 5 от Регламента на Съвета)

43. Регламентът на Съвета има за цел систематичното прилагане на членове 81 и 82 в рамките на цялата Общност. В това отношение НОК ще се съобразяват с правилото за сходство, което се съдържа в член 3, параграф 2 от Регламента на Съвета. В съответствие с член 16, параграф 2, когато се произнасят по споразумения, решения и практики по членове 81 и 82, които вече са били предмет на решение на Комисията, те не могат да вземат решения, които да противоречат на тези, приети от Комисията. В рамките на мрежата от власти, занимаващи се с конкуренцията, Комисията, като пазител на Договора, има крайната, но не и самостоятелна отговорност за развитието на политиката и запазването на систематичността, когато става дума за прилагането на правото на ЕО относно конкуренцията.

44. Според член 11, параграф 4 от Регламента на Съвета, НОК информират Комисията не по-късно от 30 дни преди приемането на решение за прилагане на членове 81 и 82 от Договора, изискващо прекратяване на нарушение, което поема ангажименти за или оттегля ползата от регламент за групово освобождаване. Най-малко 30 дни преди приемането на решението НОК трябва да изпратят на Комисията обобщено описание на случая, предвиджаното решение или при липса на такова, какъвто и да било друг документ, оказващ предполагаемата насока на действие.

45. Също, както и при член 11, параграф 3 от Регламента на Съвета, задължението е да се информира Комисията, но НОК, информиращ Комисията, може да сподели информацията и с другите членове на мрежата.

46. Когато НОК е информирал Комисията в съответствие с член 11, параграф 4 от Регламента на Съвета и 30-дневният срок е изтекъл, решението може да бъде прието, доколкото Комисията не е започнала своя процедура. Комисията може да изпрати писмено наблюденията си, преди приемането на решение от НОК. НОК и Комисията полагат подходящите усилия, за да осигурят систематично прилагането на правото на Общността (виж параграф 3 по-горе).

---

¹⁷ Виж параграф 17.

¹⁸ Член 15 от Регламента на Съвета, оправомощава НОЗК и Комисията да подават писмени и, с разрешение на Съда, устни предложения в рамките на съдебната процедура за прилагането на членове 81 и 82 от Договора. Това е много важно средство за осигуряване систематично прилагане на правилата на Общността. НОЗК и Комисията ще си сътрудничат тясно при осъществяването на тези правомощия.

47. Ако особени обстоятелства изискват националното решение да бъде взето в срок по-кратък от 30 дни след предаването на информацията, в съответствие с член 11, параграф 4 от Регламента на Съвета, съответният НОК може да поиска от Комисията да реагира по-бързо. Комисията ще се старее да реагира възможно най-бързо.

48. Други видове решения, т.е. решения за отхвърляне на жалби, решения за закриване на служебно открити процедури, решения за налагането на временни мерки, също може да са важни от гледна точка на политиката относно конкуренцията, а членовете на мрежата може да имат интерес да се информират взаимно за тях и в допълнение на това да ги обсъждат. Следователно, на основание член 11, параграф 5 от Регламента на Съвета, НОК могат да информират Комисията и мрежата за всеки друг случай, в който е намерило приложение правото на ЕО относно конкуренцията.

49. Всички членове на мрежата би трябвало да се информират взаимно за приключването на процедурите, за които е било направено нотифициране в съответствие с член 11, параграф 2 и 3 от Регламента на Съвета¹⁹.

3.2. Започване на процедури от Комисията по силата на член 11, параграф 6 от Регламента на Съвета

50. Според практиката на Съда на ЕО, Комисията, която по силата на член 85, параграф 1 от Договора има задачата да осигури прилагането на принципите, залегнали в членове 81 и 82 от Договора, отговаря за определянето и ориентацията на политиката на Общността по отношение на конкуренцията²⁰. Тя може да приема по всяко време индивидуални решения, свързани с членове 81 и 82 от Договора.

51. Според член 11, параграф 6 от Регламента на Съвета, започването на процедура за приемане на решение по Регламента на Съвета, от страна на Комисията, освобождава всички НОК от компетенцията им да прилагат членове 81 и 82 от Договора. Това означава, че щом веднъж Комисията е открила процедура, НОК не могат да действат на същото правно основание, срещу същите споразумения или практики, на същите предприятия, на същите релевантни географски пазари или продуктови пазари.

52. Започването на процедура от Комисията е формален акт²¹, с който тя обявява своето намерение да приеме решение по глава III на Регламента на Съвета. Това може да стане на всеки етап от разследването на даден случай от Комисията. Само фактът, че Комисията е получила жалба, не е достатъчен да освободи НОК от техните компетенции.

---

¹⁹ Виж параграф 24 от Съвместната декларация за функционирането на мрежата, упомената по-горе в бележка по диния 4.

²⁰ Виж Дело на Съд на ЕО C-344/98 - *Masterfoods Ltd*, [2000] Сборник съдебна практика I-11369.

²¹ Съдът на ЕО е дефинирал тази концепция в Дело 48/72 - *SA Brasserie de Haecht*, [1973] Сборник съдебна практика 77: “започването на процедура по смисъла на член 9 от Регламент № 17, предполага властнически акт на Комисията, свидетелстващ за нейното намерение да приеме решение.”

53. Възможни са две положения. Първо, когато Комисията е първият орган в областта на конкуренцията, който да е започнал процедура по даден случай, за приемане на решение по Регламента на Съвета, националните органи в областта на конкуренцията повече не могат да се занимават с този случай. Член 11, параграф 6 от Регламента на Съвета предвижда, че щом веднъж Комисията е започнала процедура, НОК повече не могат да започнат техни собствени процедури с цел прилагането на членове 81 и 82 от Договора по отношение на същите споразумения или практики, на същите предприятия, на същите релевантни географски пазари или продуктови пазари.

54. При второто положение един или повече НОК са информирали мрежата, в съответствие с член 11, параграф 3 от Регламента на Съвета, че са предприели действия по даден случай. По време на първоначалния период на разпределение (периодът от два месеца в параграф 18 по-горе) Комисията може да започне процедура, която да доведе до ефекта, предвиден в член 11, параграф 6 от Регламента на Съвета, след като се консултира със съответните власти. След периода на разпределение, Комисията по принцип ще прилага член 11, параграф 6 от Регламента на Съвета, ако е налице някоя от следните ситуации:

а) членовете на мрежата предвиждат противоречащи си решения по един и същи случай;

б) членовете на мрежата предвиждат решение, което очевидно ще е в противоречие с консолидираната съдебна практика; за основа се използват стандартите, определени в решенията на съдилищата на Общността и предишни решения и регламенти на Комисията; по отношение на преценката на фактите (например дефиниране на пазара) само значително отклонение може да доведе до намесата на Комисията;

в) член(ове) на мрежата неоправдано проточват процедурата по случая;

г) необходимо е да се приеме решение от Комисията, за да се развие политиката на Общността по отношение на конкуренцията, особено когато един и същи въпрос, свързан с конкуренцията възникне в няколко държави-членки, или да се осигури ефективно прилагане на закона;

д) съответният(ите) НОК не отправят възражения.

55. Ако даден НОК вече работи по определен случай, Комисията обяснява писмено причините да приложи член 11, параграф 6 от Регламента на Съвета на съответния НОК и на останалите членове на мрежата²².

56. Комисията ще обявява своевременно на мрежата своето намерение да приложи член 11, параграф 6 от Регламента на Съвета, така че членовете на мрежата да могат своевременно да поискат събирането на Консултативния комитет по въпроса, преди Комисията да започне процедурите.

---

²² Виж параграф 22 от Съвместната декларация, упомената по-горе в бележка под линия 4.

57. Обикновено, до степента до която не става дума за интересите на Общността, Комисията няма да приема решение, което да противоречи на някое прието от НОК, след като е била предадена съответната информация, както е предвидено в член 11, параграфи 3 и 4 от Регламента на Съвета, и в такъв случай Комисията също така няма да използва член 11, параграф 6 от Регламента на Съвета.

4. РОЛЯ И ФУНКЦИИ НА КОНСУЛТАТИВНИЯ КОМИТЕТ ПРИ НОВАТА СИСТЕМА

58. Консултативният комитет е форумът, където експерти на различните органи в областта на конкуренцията, обсъждат индивидуални случаи и общи проблеми на правото на Общността относно конкуренцията²³.

4.1. Обхват на консултациите

4.1.1. Решения на Комисията

59. Консултативният комитет се консултира преди Комисията да вземе решение по членове 7, 8, 9, 10, 23, член 24, параграф 2 или член 29, параграф 1 от Регламента на Съвета. Комисията трябва да обръща особено внимание на становището на Консултативния комитет и да го информира за начина, по който неговото становище е било взето предвид.

60. За решения, с които се приемат временни мерки, Консултативния комитет е консултиран по по-бърза и лека, опростена процедура, на базата на кратка обяснителна бележка и оперативната част от решението.

4.1.2. Решения на НОК

61. В интерес на мрежата е важните случаи, разглеждани от НОК по членове 81 и 82 от Договора, да бъдат дискутирани в Консултативния комитет. Регламентът на Съвета дава правото на Комисията да включи в дневния ред на Консултативния комитет случай, с който се занимава даден НОК. Обсъждане може да бъде поискано от Комисията или от всяка държава-членка. При всички случаи Комисията поставя случая в дневния ред, след като е информирала съответните НОК. Обсъждането в Консултативния комитет не води до приемането на официално решение.

62. Във важни случаи, Консултативният комитет може да служи и като форум за обсъждане на разпределението на даден случай. Особено, когато Комисията възнамерява да приложи член 11, параграф 6 от Регламента на Съвета, след първоначалния период на разпределение, случаят може да бъде дискутиран в рамките на Консултативния комитет, преди Комисията да даде начало на

---

²³ В съответствие с член 14, параграф 2 от Регламента на Съвета, когато се дискутират хоризонтални въпроси като регламенти и насоки за групово освобождаване, държавите-членки могат да посочват допълнителен представител, компетентен по въпросите на конкуренцията, който не е задължително да принадлежи към орган в областта на конкуренцията.

процедурата. Консултативният комитет може да издаде неофициално становище по въпроса.

4.1.3. Мерки за прилагане, регламенти за групово освобождаване, насоки и други известия (член 33 от Регламента на Съвета)

63. Проектите за регламенти на Комисията се консултират с Консултативния комитет, както е предвидено в съответните регламенти на Съвета.

64. Освен регламенти, Комисията може да приема насоки и известия. Тези по-гъвкави средства са особено полезни при обясняването и обявяването на политиката на Комисията, и при обясняване тълкуването на правилата за конкуренция. Консултативният комитет може да бъде консултиран и по отношение на такива известия и насоки.

4.2. Процедура

4.2.1. Обикновена процедура

65. При консултации относно проекторешения на Комисията, Консултативният комитет се събира най-рано 14 дни след изпращането на поканата за среща от Комисията. Към поканата си, Комисията прилага обобщено описание на случая, списък на най-важните документи, т.е. документите необходими, за да може да се прецени случая, а също и проект за решение. Консултативният комитет дава становище по проекторешението на Комисията. По искане на един или повече членове, становището се мотивира.

66. Регламентът на Съвета позволява на държавите-членки да договорят по-кратък период между изпращането на поканата и провеждането на съвещанието.

4.2.2. Писмена процедура

67. Регламентът на Съвета предвижда възможността за писмена процедура за консултиране. Ако нито една държава-членка не възразява, Комисията може да се консултира с държавите-членки като им изпрати документите и определи краен срок, в рамките на който те могат да представят своите коментари по проекта. Обикновено крайният срок не би трябвало да е по-кратък от 14 дни, освен при решения за временни мерки, в съответствие с член 8 от Регламента на Съвета. В случай, че държава-членка поиска провеждането на среща, Комисията организира такава.

4.3. Публикуване на становището на Консултативния комитет

68. Консултативният комитет може да препоръча публикуването на своето становище. В такъв случай Комисията го публикува едновременно със своето решение, като взема предвид легитимните интереси на предприятията относно защитата на техните търговски тайни.

5. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

69. Настоящото известие не може да противоречи на тълкуването на приложимите разпоредби на Договора и други регламенти, направено от Първоинстанционния съд и Съда на Европейските общности.

70. Настоящото известие подлежи на периодично преразглеждане, осъществявано съвместно от НОК и Комисията. То ще бъде преразгледано не по-късно от края на третата година след неговото приемане, на базата на придобития опит.

71. Настоящото известие заменя известието на Комисията относно сътрудничеството между националните органи в областта на конкуренцията и Комисията при разглеждането на случаи, попадащи в обхвата на членове 81 и 82 от Договора, публикувано през 1997 г.²⁴

6. ДЕКЛАРАЦИЯ ОТ ДРУГИ ЧЛЕНОВЕ НА МРЕЖАТА

72. Принципите, описани в настоящото известие, ще се съблюдават и от онези органи в областта на конкуренцията на държавите-членки, които са подписали декларация според формуляра в приложението към настоящото известие. В тази декларация те признават принципите на настоящото известие, включително и принципите относно подалите искане за облагодетелстване по програма за снизходително отношение²⁵ и декларират да се придържат към тях. Списък на тези органи ще бъде публикуван на Интернет страницата на Европейската комисия. Той ще бъде осъвременяван, когато е уместно.

---

²⁴ ОВ С 313, 15.10.1997 г., стр. 3.

²⁵ Виж параграф 37 и последващите.

ПРИЛОЖЕНИЕ

**ДЕКЛАРАЦИЯ ОТНОСНО ИЗВЕСТИЕ НА КОМИСИЯТА ОТНОСНО
СЪТРУДНИЧЕСТВОТО В РАМКИТЕ НА МРЕЖАТА НА ОРГАНИТЕ В
ОБЛАСТТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА**

С цел да сътрудничи тясно за защитата на конкуренцията в рамките на Европейския съюз, в интерес на потребителите, долуподписаният орган в областта на конкуренцията:

1. Признава принципите, изложени в Известие на Комисията относно сътрудничеството в рамките на Мрежата на органите в областта на конкуренцията; и
2. Декларира, че ще се съобразява с тези принципи, включително и с принципите относно защитата на заявителите, подали искания да се ползват от програмата за снизходително отношение във всички случаи, в които действа или може да действа, и спрямо които случаи тези принципи намират приложение

.....

(Място)

.....

(Дата)